VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Valtioneuvoston lainanottovaltuuden muuttaminen

Verojaosto 5.6.2020

Sami Napari, erityisasiantuntija, Rahoitusmarkkinaosasto, Valtiovarainministeriö

Tausta ja nykytila

- Käynnissä oleva koronavirusepidemia ja siihen liittyvät rajoitustoimet muuttaneet nopeasti kuvaa tulevasta talouskehityksestä merkittävästi heikompaan suuntaan
  - VM:n huhtikuun ennusteen mukaan talous supistuu kuluvana vuonna 5,5 prosenttia
- Heikko talouskehitys heijastuu julkisen talouden rahoitusaseman voimakkaana heikentymisenä kaikilla julkisen talouden osa-alueilla. Voimakkaimmin lainatarve kasvaa valtiontaloudessa.
  - Vuoden 2020 4. lisätalousarvion pohjalta arvioituna valtionvelka ylittää 125 mrd. euroa kuluvan vuoden loppuun mennessä. Velkaantumisen ennustetaan myös jatkuvan lähitulevaisuudessa.
- Voimassa olevan lainanottovaltuuden mukaan valtiolainojen nimellisarvo saa toistaiseksi olla yhteensä enintään 125 mrd. euroa, johon saa sisältyä enintään 18 mrd. euroa lyhytaikaista lainaa.
- Toimiminen lähellä lainanottovaltuuden ylärajaa vaikeuttaa valtion velanhallinnan toteuttamista mielekkäällä ja kustannustehokkaalla tavalla.

Ehdotus ja sen tavoitteet

- Nykyistä valtioneuvostolle myönnettyä 125 mrd. euron lainanottovaltuutta esitetään korotettavaksi 150 mrd. euroon.
- Lyhytaikaisen velan enimmäismäärää esitetään nostettavan nykyisestä 18 mrd. eurosta 25 mrd. euroon.
- Lyhytaikaisen lainan enimmäisosuus koko velasta tulee kasvamaan nykyisestä hieman yli 14 prosentista hieman alle 17 prosenttiin.
  - Hyvin epävarmassa taloustilanteessa ja toimintaympäristössä korostuu kyky reagoida nopeasti muuttuviin olosuhteisiin
- Muilta osin nykyiseen valtioneuvostolle myönnettyyn valtuuteen ei esitetä muutoksia.
- Ehdotus mahdollistaa valtion lainanoton toteuttamisen jatkamisen nykyisellä kustannustehokkaalla tavalla, mikä nojautuu suurien yksittäisten valtion viitelainaerien liikkeeseenlaskuun kysyntätekijät huomioiden. Pitkäaikaista lainanottoa täydennetään lyhytaikaisella varainhankinnalla, joka tarjoaa joustavuutta varainhankinnan tarpeisiin.